

Quickscan flora en fauna Vrouwenakker 10 te Vrouwenakker

233371 v2.0

Ecologie

EQUIPE | ADVISEURS
by b k

Het resultaat

Projectnummer: 233371

Onderzoekslocatie:

Vrouwenakker 10 te

Vrouwenakker

22 december 2023

De uitkomsten

De initiatiefnemer is voornemens om de locatie, Vrouwenakker 10 te Vrouwenakker, te ontwikkelen.

Om te bepalen of deze ontwikkeling strijdig is met de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Uit de quickscan blijkt dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden. De aanwezigheid van beschermde soorten op de projectlocatie kan niet worden uitgesloten.

Vervolg

Gezien de aard van de werkzaamheden is nader onderzoek naar de aanwezigheid van de heikikker, rugstreeppad en grote modderkruiper noodzakelijk. Maatregelen zijn tevens noodzakelijk. Er mogen geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het projectgebied zonder goedkeuring van de ecooloog.

Daltonstraat 30D
3316 GD Dordrecht
06-25273567
Melindy.Dirks@Equipe-adviseurs.nl
www.equipe-adviseurs.nl

Controleur: A. (Annemijn) de Groot

Inhoudsopgave

pagina

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Doel.....	4
1.3	Geldigheid	4
1.4	Leeswijzer	4
2.	Projectomschrijving	5
2.1	Projectlocatie.....	5
2.2	Projectvoornemen en werkzaamheden	5
3.	Methode	7
3.1	Bureaustudie.....	7
3.1.1	Gebiedsbescherming	7
3.1.2	Soortenbescherming.....	7
3.1.3	Houtopstanden	7
3.2	Beperkt veldonderzoek.....	7
4.	Bureaustudie	8
4.1	Gebiedsbescherming	8
4.1.1	Natura 2000-gebieden	8
4.1.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN).....	8
4.2	Soortbescherming	9
4.3	Houtopstanden	11
4.4	Provinciaal en lokaal beleid	12
5.	Beperkt veldonderzoek en effectenbeoordeling	13
5.1	Veldwerk	13
5.2	Bevindingen veldbezoek en effectenbeoordeling	13
5.2.1	Algemene broedvogels	14
5.2.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	15
5.2.1	Zoogdieren.....	16
5.2.2	Vleermuizen	18
5.2.3	Amfibieën	19
5.2.4	Reptielen	20
5.2.5	Vissen.....	21
5.2.6	Ongewervelden	21
5.2.7	Planten en mossen	23
6.	Samenvatting en advies.....	24
6.1	Gebiedsbescherming	24
6.2	Soortbescherming	24
6.3	Houtopstanden	24
6.4	Provinciaal en lokaal beleid	24
6.5	Advies en vervolg	25
6.5.1	Nader onderzoek.....	25
6.5.2	Maatregelen.....	25
6.5.3	Aanbevelingen	25
7.	Verwijzingen	27
Bijlage 1:	Wettelijk kader.....	29
Bijlage 2:	Stappenplan ecologisch onderzoek.....	32
Bijlage 3:	Fotobijlage	35

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Een initiatiefnemer is verplicht te onderzoeken of een ruimtelijke ontwikkeling strijdig is met de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) of de Omgevingswet (hierna: Ow). VORM Conceptwoning B.V. is voornemens om een woonwijk te realiseren van 108 woningen, 169 parkeerplaatsen, speel- en sportvoorzieningen en een tuin. Om te bepalen of deze ontwikkeling strijdig is met de Wnb is, in opdracht van VORM Conceptwoning B.V. een quickscan flora en fauna uitgevoerd.

1.2 Doel

De quickscan flora en fauna heeft in eerste instantie het doel om een overtreding op de Wet natuurbescherming of Omgevingswet te voorkomen. Door het vaststellen van de potentie van de projectlocatie voor beschermde soorten en het inschatten van mogelijke effecten van het projectvoornemen op beschermde soorten, gebieden en houtopstanden kan worden bepaald of het project (mogelijk) strijdig is met de Wnb/Ow. Tevens kan aan de hand van de quickscan worden bepaald wat de mogelijke vervolgstappen zijn. Wanneer uit de quickscan blijkt dat beschermde soorten voor kunnen komen binnen de projectlocatie of wanneer blijkt dat de werkzaamheden een negatief effect kunnen hebben op beschermde soorten, gebieden en houtopstanden is nader onderzoek nodig. Meer uitleg over het wettelijk kader en het stappenplan voor ecologisch onderzoek is terug te lezen in de bijlage van dit rapport.

1.3 Geldigheid

De quickscan flora en fauna is een momentopname. Indien er veranderingen optreden in de situatie binnen het projectgebied of in de planvorming, dan kan dit altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies.

Tevens geldt er een beperkte geldigheidsduur van resultaten van deze quickscan. Deze is gebaseerd op de definitie van het bevoegd gezag en luidt als volgt: "Voor vogels en soorten genoemd op Bijlage IV van de Habitatrictlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn hanteren we daarom een geldigheidstermijn van maximaal 3 jaar. Voor soorten genoemd op de bijlage bij de Wetnatuurbescherming is deze periode 5 jaar".

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt dieper ingegaan op de projectlocatie en worden de werkzaamheden omschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de onderzoeksmethode gepresenteerd. Hierna gaat hoofdstuk 4 in op de resultaten van de uitgevoerde bureaustudie en worden in hoofdstuk 5 de resultaten van het veldonderzoek en de effectenbeoordeling gegeven. In hoofdstuk 6 staat een samenvatting van de conclusies en wordt advies gegeven. Tot slot staat in hoofdstuk 7 de geraadpleegde literatuur en websites.

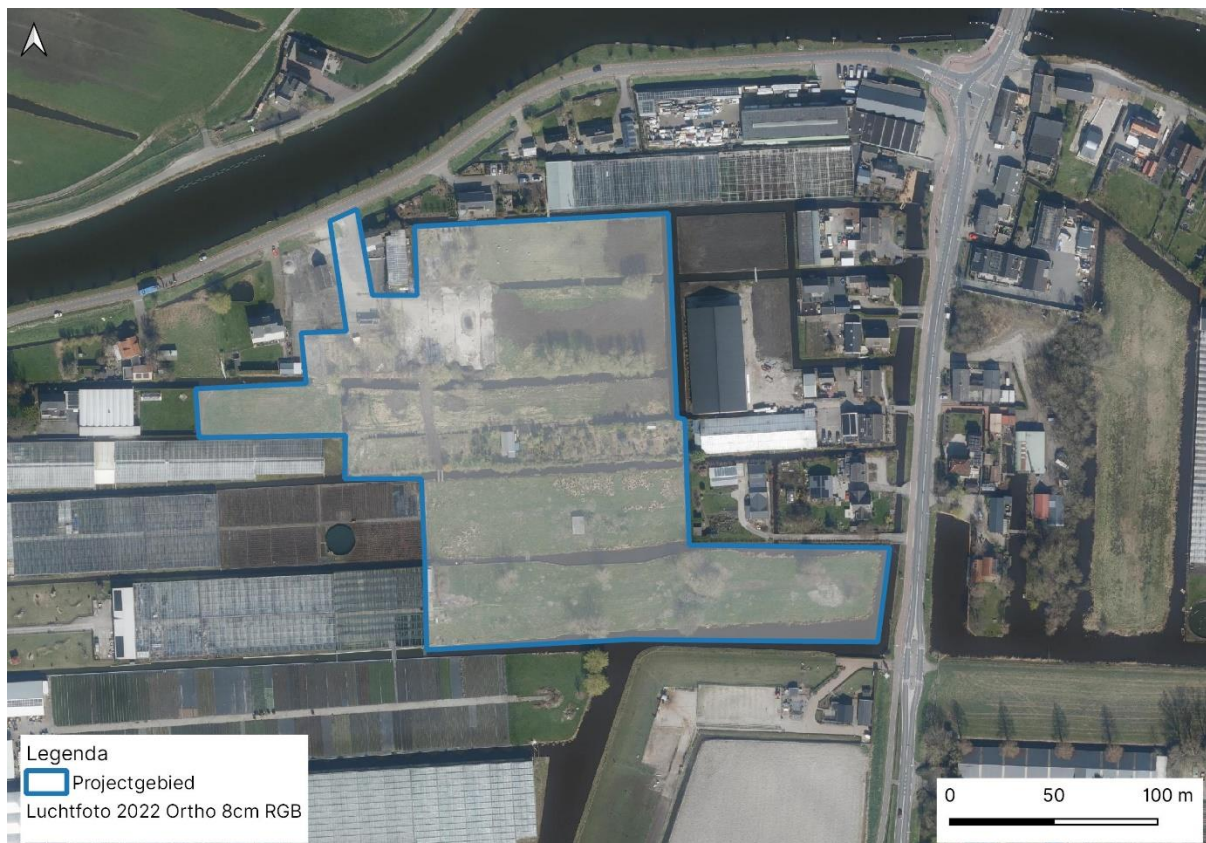
In de bijlage is een toelichting te vinden op het wettelijke kader en het stappenplan voor ecologisch onderzoek.

2. Projectomschrijving

2.1 Projectlocatie

In figuur 1 is de projectlocatie weergegeven. De planlocatie is gelegen in de polder van Vrouwenakker. Deze polder wordt gekenmerkt door de vele sloten en omliggende woningen langs de doorgaande wegen. In de polder liggen diverse kassencomplexen, welke als begrenzing van de planlocatie dienen.

figuur 1: projectgebied in blauw omlijnd (QGIS, 2022)

2.2 Projectvoornemen en werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens om de locatie Vrouwenakker 10A en achterliggend gebied te ontwikkelen. Het planvoornemen bestaat uit het realiseren van 108 woningen, 169 parkeerplaatsen, speel- en sportvoorzieningen en een tuin (figuur 2). Het terrein bestaat momenteel uit een grasland met perceel afscheiding in de vorm van watergangen.

figuur 2: projectplan (VORM Conceptwoning B.V., 2023).

3. Methode

3.1 Bureaustudie

Middels een bureaustudie is, in hoofdstuk 4, het projectplan en de locatie getoetst aan de eventueel in de omgeving aanwezige beschermde gebieden, soorten en houtopstanden.

3.1.1 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie wordt bekeken of de locatie zich binnen de grenzen van beschermde natuurgebieden bevindt. Indien dit niet het geval is, wordt de afstand tussen de projectlocatie en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en NNN gemeten en wordt bezien of de werkzaamheden een extern effect kunnen hebben op naastgelegen beschermd gebied.

3.1.2 Soortenbescherming

De werkzaamheden van het initiatief kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige flora en fauna. Om te bepalen of er beschermde flora en fauna aanwezig is, is een bureaustudie en een beperkt veldonderzoek uitgevoerd.

Voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (Stichting NDFF, 2009). De NDFF is de meest complete natuurdatabank van Nederland waarbij uitsluitend gevalideerde waarnemingen worden opgeslagen van beschermde en zeldzame planten en dieren. Voor de bureaustudie is een vierkant om het projectgebied gemaakt met een radius van circa 2,5 kilometer om het projectgebied en is de data van de afgelopen 5 jaar genomen. Indien noodzakelijk is de verspreidingsatlas van de NDFF ook gebruikt om een inschatting te maken of een soort op de locatie kan voorkomen (Nationale Databank Flora en Fauna, n.d.).

3.1.3 Houtopstanden

Houtopstanden zijn beschermd middels de Wnb/Ow. Voor het project wordt, middels luchtfoto's gekeken of er een boombeplanting aanwezig is, of deze beplanting voldoet aan de definitie van een houtopstand en, indien van toepassing, of het projectvoornemen invloed heeft op deze houtopstand. Vervolgens wordt onderzocht of er een meldings- en of herplantingsplicht geldt.

3.2 Beperkt veldonderzoek

Aanvullend op de bureaustudie wordt een veldbezoek uitgevoerd waarin de potentie van de projectlocatie voor beschermde soorten wordt bepaald. Op basis van de door de opdrachtgever geleverde beschrijving van de werkzaamheden wordt een inschatting gemaakt van de effecten op potentieel voorkomende soorten. Waargenomen soorten en effecten worden genoteerd en gepresenteerd in voorliggend rapport in hoofdstuk 5.

Tijdens de quickscan wordt geen volledige veldinventarisatie uitgevoerd. Indien er effecten te verwachten zijn op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn en niet zijn uit te sluiten vanwege het tijdstip van het veldbezoek of niet inspecteerbare delen van het projectgebied, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

Een veldonderzoek wordt bij voorkeur in het voorjaar of de zomer uitgevoerd. In de overige periodes kan wel een veldonderzoek worden uitgevoerd, maar is het soms niet mogelijk om bepaalde soorten waar te nemen.

Het veldwerk wordt uitgevoerd door een ecoloog van Equipe Adviseurs. De ecologen van Equipe Adviseurs zijn bevoegd conform de definitie van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

4. Bureaustudie

Middels een bureaustudie is, in de onderstaande paragrafen, het projectplan en de locatie getoetst aan de eventueel in de omgeving aanwezige beschermde gebieden, soorten en houtopstanden.

4.1 Gebiedsbescherming

4.1.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt op 7.100 meter van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck (figuur 3). Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht als gevolg van de toekomstige inrichting van het projectgebied op het Natura 2000-gebied.

Een eventuele toename van stikstofemissie en stikstofdepositie op Natura 2000-gebied, als gevolg van het projectvoornemen, is hierbij buiten beschouwing gelaten. Hiervoor zal, indien nodig, een AERIUS-berekening uitgevoerd moeten worden.

figuur 3: ligging projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied (QGIS, 2022).

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het projectgebied ligt aan dichtstbijzijnde NNN-gebied (figuur 4). Het projectgebied grenst aan de zuidzijde met een ecologische verbindingszone van het NNN die uit een watergang bestaat. Dit water staat in contact met het water binnen het projectgebied, maar de ecologische verbindingszone maakt zelf geen deel uit van het projectgebied. Met het planvoornemen wordt het water in het NNN niet aangetast. Ook worden de wateren binnen het projectgebied minimaal aangetast. Gezien de aard van de werkzaamheden worden daarom geen negatieve effecten verwacht als gevolg van de toekomstige inrichting van het projectgebied op het NNN.

figuur 4: ligging projectgebied ten opzichte van het Natuur Netwerk Nederland (QGIS, 2022).

4.2 Soortbescherming

In de onderstaande tabellen zijn de beschermde soorten opgenomen die volgens de NDFF de afgelopen vijf jaar binnen een straal van 2,5 kilometer van het projectgebied zijn waargenomen (datum uitvoer NDFF: 20 december 2023). De soorten staan gesorteerd per soortgroep.

tabel 1: Beschermde zoogdieren waargenomen binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie (Stichting NDFF, 2009).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Beschermingsregime
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren, Vleermuizen	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus sp. indet.</i>	Zoogdieren, Vleermuizen	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zoogdieren, Vleermuizen	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Zoogdieren, Vleermuizen	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Zoogdieren, Vleermuizen	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	Zoogdieren, Vleermuizen	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

tabel 2: Beschermde amfibieën en reptielen waargenomen binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie (Stichting NDFF, 2009).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Beschermingsregime
Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	Amfibieën	Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn
Ringslang	<i>Natrix helvetica</i>	Reptielen	Beschermingsregime andere soorten, Wnb/Ow

tabel 3: Beschermde insecten waargenomen binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie (Stichting NDFF, 2009).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Beschermingsregime
Geen beschermde soorten waargenomen	-	-	-

tabel 4: Beschermde vissen en weekdieren waargenomen binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie (Stichting NDFF, 2009).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Beschermingsregime
Noordzeehouting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>	Vissen	Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>	Weekdieren, Land- en zoetwatermollusken	Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn

tabel 5: Beschermde planten en mossen waargenomen binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie (Stichting NDFF, 2009).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Beschermingsregime
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Vaatplanten	Beschermingsregime andere soorten, Wnb

In de onderstaande tabel staan de waargenomen vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 5) die binnen circa 2,5 kilometer afstand van het projectgebied in de afgelopen vijf jaar zijn waargenomen.

tabel 6: Vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie (Stichting NDFF, 2009).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie vaste nesten
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	2
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	3
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	4
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	2
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	3
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	3
Ransuil	<i>Asio otus</i>	4
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	2
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	3
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	1
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	4
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	5
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	5
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	5
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	5
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	5
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	5
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	5

Ekster	<i>Pica pica</i>	5
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	5
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	5
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	5
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	5
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	5
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	5
Koolmees	<i>Parus major</i>	5
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	5
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	5
Raaf	<i>Corvus corax</i>	5
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	5
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	5
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	5
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	5
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	5
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	5

In onderstaande tabel staan de waargenomen soorten (op basis van NDFF) die zijn vrijgesteld. Het projectgebied ligt in de provincie Zuid-Holland. De waargenomen soorten binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie, welke door de provincie zijn vastgesteld als vrijgestelde soort (op basis van de NDFF), zijn weergegeven in tabel 7.

tabel 7: Vrijgestelde soorten waargenomen binnen een straal van circa 2,5 kilometer van de projectlocatie.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Vrijstelling
Zoogdieren		
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Vrijgesteld in alle provincies behalve Overijssel, Gelderland, Noord-Holland, Flevoland, Zeeland en Noord-Brabant
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Vrijgesteld in alle provincies behalve in Overijssel
Haas	<i>Lepus europeus</i>	Vrijgesteld in alle provincies behalve in Zeeland en Gelderland
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Vrijgesteld in alle provincies behalve Overijssel, Gelderland, Noord-Holland, Flevoland, Groningen, Zeeland en Noord-Brabant
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Vrijgesteld in alle provincies behalve in Zeeland
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Amfibieën en reptielen		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	Vrijgesteld in alle provincies
Middelste groene kikker/Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>	Vrijgesteld in alle provincies

4.3 Houtopstanden

Binnen de invloedssfeer van het project zijn geen bomen aanwezig. De geplande werkzaamheden zijn dan ook niet in strijd met hoofdstuk 4 van de Wnb of de Ow.

4.4 Provinciaal en lokaal beleid

Naast de Wet natuurbescherming of op grond van de Omgevingswet kan een provincie of stad ook een eigen beleid voeren om aanvullende soorten en/of gebieden te beschermen. Hierbij valt te denken aan weidevogelleefgebied of een ecologische hoofdstructuur of hoofdgroenstructuur binnen een stad. Het beleid voor deze gebieden staat vermeld in de structuurvisie of omgevingsvisie van de stad of provincie. Voor de gemeente Nieuwkoop en de provincie Zuid-Holland geldt (g)een aanvullend beschermingsbeleid.

5. Beperkt veldonderzoek en effectenbeoordeling

5.1 Veldwerk

Op 28 juli 2023 is een oriënterend veldonderzoek uitgevoerd. Het doel van dit veldbezoek is het in kaart brengen van de potentie van de projectlocatie voor (beschermde) soorten. In de onderstaande tabel zijn de gegevens van het uitgevoerde veldonderzoek en de weersgesteldheid samengevat.

tabel 8: Uitgevoerd veldbezoek en weersgesteldheid (KNMI, weerstation De Bilt, n.d:).

Datum	Aanvang bezoek	Temperatuur (°C)	Wind (richting en snelheid (Bft))	Bewolking
28 juli 2023	08:45	19 graden	WZW, 3 Bft.	Geheel bewolkt

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door ecologen J.M. de Groot en M.M. Dirks.

5.2 Bevindingen veldbezoek en effectenbeoordeling

Het projectgebied bestaat uit meerdere polderpercelen op veengrond in de Vrouwenakker, provincie Zuid-Holland. Diverse percelen zijn afgebakend door verlande en niet-verlande sloten. De sloten hebben natuurlijke oevers en beschoeiing is niet aanwezig. Hoge oevervegetatie is nauwelijks aanwezig. De percelen worden gedeeltelijk en afwisselend begraasd door schapen waardoor het merendeel van de percelen uit kort of middelhoog graslandschap bestaat. Daarnaast zijn er nog enkele gebieden met hoge bosschages en bomen. De bebouwing die zichtbaar is op de satellietfoto in figuur 1 waren reeds gesloopt ten tijde van het projectbezoek.

De soorten die zijn waargenomen tijdens het veldbezoek staan in onderstaande tabel 9.

tabel 9: waargenomen soorten tijdens het veldonderzoek.

Waargenomen soort
Atalanta
Blauwe reiger
Bruin blauwtje
Buizerd
Driedoornige stekelbaars
Ekster
Fitis
Geelgerande watertor
Gewone pad juveniel
Gierzwaluw
Grauwe gans
Groene kikker juveniel
Groot koolwitje
Halsbandparkiet
Heidelibel spec.
Houtduif
Huiszwaluw
Kleine karekiet
Kleine modderkruiper
Koolmees
Meerkoet
Merel
Mol
Postduif
Putter
Rode Amerikaanse rivierkreeft

Scholekster
Torenvalk
Visdief
Waterhoen
Wilde eend
Winterkoning
Witte kwikstaart
Zanglijster
Zilvermeeuw
Zwanenmossel
Zwartkop

In de volgende alinea's zullen de bevindingen en effectenbeoordeling van het veldonderzoek worden toegelicht per soortgroep.

5.2.1 Algemene broedvogels

Voor alle in het wild levende (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming en Omgevingswet een verbod op handelingen die opzettelijke vaste rust- en verblijfplaatsen, nesten of eieren beschadigen, vernielen of verstoren (Wet natuurbescherming, 2021). Het opzettelijke doden, vangen of verstoren van vogels, is eveneens niet toegestaan. Broedende vogels zijn altijd beschermd, ongeacht de periode van het jaar. Echter, in de praktijk betekent dit vaak dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart tot 15 juli) uitgevoerd mogen worden (Vogelbescherming, n.d.). Daarnaast kunnen ook buiten deze periode broedende vogels aanwezig waar te allen tijde rekening mee gehouden moet worden.

Gedurende het veldonderzoek zijn eventueel aanwezige bomen en/of bosschages gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten en broedvogels. Tijdens het veldbezoek zijn nesten aangetroffen van algemene broedvogels.

Zowel de bosschages en bomen binnen het projectgebied als de slootoevers zijn geschikt voor algemene broed- en watervogels. Een meerkoetnest is tijdens het veldbezoek waargenomen. In een schietwilg is nog een nest waargenomen; vermoedelijk van een houtduif. Grond broedende weidevogels worden niet binnen het projectgebied verwacht aangezien het gras op de meeste percelen te hoog staat en op de percelen met laag gras te veel verstoring optreedt door grazende schapen.

Conclusie algemene broedvogels

Samenvattend, binnen het projectgebied zijn broedvogels te verwachten. Maatregelen zijn noodzakelijk om verstoring van broedvogels te voorkomen.

figuur 5: Geschiktheid algemene broedvogels.

A. Slootoever is geschikt voor broedende watervogels.

B. Struiken en bomen binnen het projectgebied zijn geschikt voor algemene broedvogels.

5.2.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Nestlocaties van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw genieten een jaarrond beschermde status (categorie 1 t/m 4). Voor de verstoring van deze vaste rust- en verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk. Andere beschermde vogels met 'jaarrond beschermde nesten' (categorie 5) zijn alleen binnen het broedseizoen beschermd of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2021).

Gedurende het veldonderzoek is gecontroleerd of er nesten of sporen van vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. Tevens is een inschatting gemaakt of de projectlocatie geschikt is voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

5.2.2.1 Categorie 1 t/m 4

Gebouw bewonende soorten

De huismus en de gierzwaluw zijn typische soorten die dicht bij de mens leven (BIJ12, 2017; BIJ12, 2022). Ze maken gebruik van gebouwen om in te nestelen. De huismus en gierzwaluw maken nesten onder dakpannen, maar ook in gaten en kieren in gebouwen. Ook gebruiken ze nestkasten om in te broeden. De huismus komt vaak voor in een wat rommelige omgeving met veel opgaande vegetatie waar ze voldoende voedsel en beschutting kunnen vinden. Voor de gierzwaluw is aanwezigheid voornamelijk afhankelijk van aanwezigheid van voldoende geschikte broedplaatsen (holten) in gebouwen, waar ze vrij in kunnen vliegen.

Aangezien er geen panden binnen het projectgebied staan, kan de aanwezigheid van nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw worden uitgesloten.

Uilen en roofvogels

Uilen en roofvogels maken gebruik van (grote) bomen waarin zij hun nest bouwen (al dan niet op een bestaand nesten van andere vogels zoals de ekster en zwarte kraai) (Bijlsma, 2015). Tevens maken ze ook gebruik van nestkasten om in te broeden. Deze nestkasten kunnen aan panden, bomen of losstaand worden aangetroffen. Om te onderzoeken of het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van uilen en roofvogels wordt gezocht naar (oude) nesten of boomholtes welke in potentie geschikt zijn voor de vogels. Tevens wordt gezocht naar uitwerpselen en braakballen van de soorten die veelal te vinden zijn onder bomen die gebruikt worden als slaapplek, foerageergebied of nestplaats. Ook het aantreffen van prooien of prooiresten, zoals kleine zoogdieren of vogels, geeft een indicatie of het projectgebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van uilen en roofvogels.

Ook roofvogels en uilen hebben een jaarrond beschermd nest in bomen of speciaal opgehangen nestkasten. Tijdens het veldbezoek zijn een torenvalk en buizerd waargenomen boven het projectgebied, maar er zijn geen nesten of nestkasten waargenomen van deze en andere jaarrond beschermde vogels.

Grote gele kwikstaart, ooievaar en roek

De grote gele kwikstaart is een vogelsoort die zijn leefgebied voornamelijk heeft aan de oevers van beken en rivieren (Vogelbescherming, n.d.). Bij voorkeur worden de oevers omzoomd door loofbos of loofbomen. In bebouwd gebied is de grote gele kwikstaart alleen terug te vinden als er een beek door het gebied loopt. Ze maken nesten nabij stromend water in nissen van bruggen of gebouwen of boomwortels in de oevers. De grote gele kwikstaart wordt vaak waargenomen in de wintermaanden omdat het aantal overwinteraars in Nederland dan groot is.

De ooievaar is een vogelsoort die in de nabijheid van bij de mens leeft, rond extensief beheerde weilanden (Vogelbescherming, n.d.). Ze maken broedsels op (menselijke) bouwsels zoals telefoonpalen, schoorstenen of door de mens gemaakte palen met platform.

De roek is een soort die in een kolonie leeft, vaak in de buurt van vrijstaande hoge (groepen) bomen langs o.a. snelwegen, treinsporen en kanalen (BIJ12, 2017). Ze foerageren op ongewervelden in graslanden.

Ook voor de ooievaar, grote gele kwikstaarten roek is het projectgebied niet geschikt.

5.2.2.2 Categorie 5

De projectlocatie is geschikt als nestlocatie van categorie 5 jaarrond beschermde vogels zoals de zwarte kraai.

5.2.2.3 Conclusie vogels met jaarrond beschermde nesten

Samenvattend, de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 5 is niet uit te sluiten. Met de voorgenomen werkzaamheden worden mogelijk vogels met jaarrond beschermde nesten verstoord en/of worden nesten beschadigd en/of verwijderd.

Gezien de aard van de werkzaamheden is nader onderzoek niet noodzakelijk. Echter maatregelen zijn wel noodzakelijk (zie H6).

5.2.3 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren gebruiken veelal begroeide en natuurlijke verbindingzones zoals struwelen en groenstroken als foerageergebied, verblijfplaats of leefgebied. Verblijfplaatsen worden vaak gemaakt in openingen en/of hopen in de bodem, bomen of gebouwen. Tijdens het veldonderzoek is de projectlocatie gecontroleerd op aanwezigheid van openingen, hopen en sporen van beschermde zoogdieren. Tevens is een inschatting gemaakt of de projectlocatie geschikt is voor (grondgebonden) zoogdieren. Tijdens het onderzoek is ook ingeschat of er mogelijk verstoring plaatsvindt aan in het water levende zoogdieren, zoals zeezoogdieren.

Marterachtigen

Marterachtigen hebben beschutting nodig om zich van verblijfplaats naar foerageergebied te begeven (Bouwens, 2017; BIJ12, 2017; Zoogdierverseniging, n.d.). Hierbij maken ze gebruik van kleinschalige landschapselementen en vermijden ze open plaatsen en wegen. Vaak worden hiervoor lijnvormige landschapselementen gebruikt zoals houtwallen, takkenrillen, bos- en struweelranden en rommelhoekjes. Daarnaast is het van belang dat er foerageerplekken aanwezig zijn met voldoende dekking en voedselaanbod. Veelal maken marterachtigen gebruik van diverse verblijf- en/of rust- en schuilplaatsen binnen één territorium. Soms wordt gebruikt gemaakt van al bestaande hopen van andere dieren, maar ook in takkenrillen, hout- en/of steenstapels of (verlaten) schuurtjes. De boommarter maakt ook gebruik van hopen in bomen als nestplaats (Zoogdierverseniging, n.d.). Specifiek de das graaft zijn verblijfplaats (burcht) op plekken waar de bodem goed vergraafbaar is, vaak een helling aanwezig is, voldoende beschutting aanwezig is en gras- of akkerland in de buurt ligt (bijvoorbeeld in houtwallen of in bosranden) (BIJ12, 2017).

Tijdens de veldronde zijn sporen waargenomen van (grondgebonden) zoogdieren. Binnen het projectgebied is verhoogde vegetatie aanwezig met voldoende beschutting voor de wezel, hermelijn en bunzing. Verwacht wordt er dat woelmuizen en hazen binnen het projectgebied voorkomen; geschikte prooidieren voor de wezel, hermelijn en bunzing. Daarnaast zijn meerdere wissels onder en langs hekwerken en graafsporen waargenomen. Op diverse locaties binnen het projectgebied liggen takkenhopen of ander opgestapeld organisch materiaal dat, naast muizenhopen, gebruikt kan worden als verblijf- en foerageergebied. Het projectgebied wordt daarom onder andere geschikt bevonden als verblijfplaats voor de wezel, hermelijn en bunzing. Echter zijn deze soorten vrijgesteld in de provincie Zuid-Holland, waardoor enkel de zorgplicht geldt.

figuur 6: Geschiktheid grondgebonden zoogdieren.

A. Een wissel door een hekwerk heen aan de rand van een perceel.

B. Graafsporen

C. Een wissel langs het hekwerk aan de rand van een perceel.

Conclusie zoogdieren

Samenvattend, tijdens de veldronde zijn sporen waargenomen van (grondgebonden) zoogdieren. Daarbij is de locatie potentieel geschikt voor deze soortgroep. Aanwezigheid van beschermde (grondgebonden) zoogdieren is dan ook niet uit te sluiten.

Nader onderzoek naar de wezel, hermelijn en bunzing is dan echter niet noodzakelijk.

5.2.4 Vleermuizen

5.2.4.1 Verblijfplaatsen

Vleermuizen gebruiken spleten, kieren en holtes van bomen of donkere ruimtes in gebouwen als verblijfplaats (Zoogdiervereniging, n.d.). Dit is afhankelijk van de soort. Daarnaast gebruiken vleermuizen een netwerk van foerageergebieden en vliegroutes. Tijdens het veldbezoek is de potentie van de locatie voor vleermuisverblijfplaatsen onderzocht en is gelet op sporen. Tevens is onderzocht welke functie de locatie kan hebben voor vleermuizen. Daarbij is gebruik gemaakt van de checklist van het huidige Vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 2021). Objecten en elementen die geschikt worden geacht als verblijfplaats voor vleermuizen zijn beschermd middels de Wnb/Ow.

Aangezien er binnen het projectgebied geen panden aanwezig zijn, kunnen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuissoorten binnen het projectgebied uitgesloten worden. Daarentegen staan er wel bomen binnen het projectgebied. De bomen zijn gecontroleerd op aanwezige holtes of loszittend bast. Binnen het projectgebied staan twee dode bomen waarvan het bast grotendeels is afgevallen. De bast dat nog aan deze bomen vastzit, was tijdens het veldbezoek nog nat van de voorafgaande regenbui. Verwacht wordt dat deze bomen niet geschikt zijn voor boom bewonende vleermuissoorten aangezien deze weinig beschutting bieden voor de vleermuizen.

Conclusie verblijfplaatsen vleermuizen

Samenvattend, de locatie wordt niet geschikt bevonden als zomer-, kraam-, paar- en/of (massa)winterverblijfplaats met betrekking tot de groep van vleermuizen.

Nader onderzoek naar deze verblijfsfunctie(s) is derhalve niet noodzakelijk.

5.2.4.2 Foerageergebied en vliegroute

Naast verblijfplaatsen maken vleermuizen ook gebruik van migratieroutes, vliegroutes en foerageergebieden (Zoogdiervereniging, n.d.). Foerageergebied en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze essentieel zijn voor aanwezige vleermuizen. Belangrijke structuren voor aanwezigheid van een foerageergebied zijn bijvoorbeeld waterlichamen en/of insect aantrekkende flora. Lijnvormige elementen zoals een watergang, een dijklichaam of een bomenrij zijn belangrijks voor vleermuizen ter oriëntatie gedurende verplaatsing (vliegroute) en migratie.

Binnen het projectgebied staan diverse bomen en hoge, lijnvormige, vegetatie. Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen in het landschap zoals waterlichamen, boomrijen of woonwijken om langs te foerageren vanwege de luwe zijde die ontstaat welke insecten aantrekt. Het projectgebied wordt daarom geschikt bevonden als foerageer- en/of migratiegebied voor vleermuizen. Echter, vanwege de alternatieve boomrijen en waterwegen in de omgeving van het projectgebied, wordt niet verwacht dat het projectgebied deel uitmaakt van een essentieel foerageergebied of essentiële migratieroute.

Conclusie foerageergebied en vliegroute vleermuizen

Samenvattend, de locatie wordt geschikt bevonden als foerageergebied en vliegroute met betrekking tot de groep van vleermuizen.

Nader onderzoek naar een foerageergebied, vliegroute en/of migratieroute is niet noodzakelijk. Maatregelen zijn echter wel van toepassing (zie H6).

figuur 7: Geschiktheid foerageergebied en vliegroute vleermuizen.

A. Lijnvormige elementen binnen het projectgebied.

B. Lijnvormige elementen binnen het projectgebied.

5.2.5 Amfibieën

Amfibieën zijn (in meer of mindere mate) afhankelijk van de aanwezigheid van water (Ravon, n.d.). Binnen de biotoop (het leefgebied) van deze soortgroep is dus altijd, op overbrugbare afstand, water noodzakelijk. Voor diverse kikker- en paddensoorten kan dit water ook van tijdelijke aard zijn, bijvoorbeeld door het ontstaan van een plas in karrensporen of natte plekken in een weiland. De waterhabitat wordt doorgaans gebruikt in de zomerperiode als voortplantingsplaats. In de winter trekken de meeste amfibieën zich terug op het land, waar zij zich op een droge en beschutte plek ingraven of verstopten. Echter overwinteren een aantal soorten ook op de bodem van wateren, zodat zij als eerste kunnen beginnen aan de voortplanting in het voorjaar (Ravon, n.d.). Overwintering op het land heeft als nadeel dat soorten allereerst naar het water moeten trekken in het voorjaar; de zogenaamde 'paddentrek'. De eigenschappen van zowel land- als waterhabitat variëren sterk per soort.

Tijdens het veldonderzoek is de projectlocatie gecontroleerd op aanwezigheid van beschermde amfibieën. Tevens is een inschatting gemaakt of de projectlocatie geschikt is voor beschermde amfibieën.

Binnen het projectgebied liggen diverse sloten veelal zonder beschoeiing. Zowel op het land als in het water zijn tijdens het veldbezoek algemene amfibiesoorten aangetroffen. Vanwege de combinatie van veengrond en aanwezige water is het projectgebied geschikt voor de heikikker. Het projectgebied bevindt zich op de grens van het verspreidingsgebied. Ondanks dat er de afgelopen jaren geen waarnemingen in de omgeving van het projectgebied zijn gedaan, is de aanwezigheid van de heikikker niet uit te sluiten. Daarentegen is de rugstreeppad wel eerder, in mei 2023, waargenomen binnen het projectgebied. Tijdens het veldbezoek zijn tevens een juveniele groene kikker en een juveniele gewone pad aangetroffen. Deze soorten zijn in de provincie Zuid-Holland vrijgesteld van bescherming.

Conclusie amfibieën

Samenvattend, tijdens de veldronde zijn geen beschermde, niet vrijgestelde, amfibieën waargenomen. Echter, de locatie is potentieel wel geschikt voor deze soort(groep). De aanwezigheid van beschermde amfibieën kan derhalve niet worden uitgesloten.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde amfibieën is dan ook noodzakelijk.

figuur 8: geschiktheid amfibieën

A. Juveniele groene/bastaardkikker.

B. Juveniele gewone pad.

5.2.6 Reptielen

In Nederland komen zeven soorten reptielen voor welke allemaal beschermd zijn onder de Wnb/Ow (Ravon, n.d.). Reptielen zijn vaak schuw van aard waardoor zij (zeer) verstoringsgevoelig zijn en menselijke verstoring vermijden. Vaak worden reptielen dan ook aangetroffen in natuurgebieden of tuinen/parken op de rand van deze natuurgebieden, heide, duinen- of bosgebied en ruderaal terreinen. Van belang zijn open plekken binnen de habitat waar zij zich kunnen opwarmen in de zon en meer beschutte plekken waar ze zich terug kunnen trekken en verblijven. Dergelijke verblijfplaatsen kunnen zijn onder liggend hout, vegetatie, stenenhopen, maar ook in oude (konijnen)holen of holtes bij boomwortels. Aanwezigheid van waterlichamen is voor een aantal beschermde reptielen niet noodzakelijk. De ringslang, levendbarende hagedis zijn wel echte vochtminnende soorten en de hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige gebieden.

Tijdens het veldonderzoek is de projectlocatie gecontroleerd op aanwezigheid van beschermde reptielen. Tevens is een inschatting gemaakt of de projectlocatie geschikt is voor beschermde reptielen.

Reptielen zijn zeer verstoringsgevoelig en komen vooral voor in natuurgebieden. Binnen het projectgebied treedt er weinig verstoring op. De ringslang is gebonden aan waterrijke gebieden en gebruikt opgestapeld organisch materiaal om eieren onder te leggen. Binnen het projectgebied is voldoende opgestapeld materiaal en water aanwezig. Echter komt de ringslang veelal voorop zandgronden en de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigrond. De bodem van het projectgebied bestaat uit veengrond. Daarnaast mijden ringslangen grote, natte en laaggelegen oppervlaktes aangezien de soort daar vaak niet alle stadia van zijn levenscyclus (eierontwikkeling en overwintering) kan doorlopen. Naast de ringslang is het projectgebied ook niet geschikt voor andere reptielen.

Conclusie reptielen

Samenvattend, tijdens de veldronde zijn geen beschermde reptielen waargenomen. Ook biedt de locatie geen potentie voor deze soorten. De aanwezigheid van beschermde reptielen kan worden uitgesloten.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde reptielen is dan ook niet noodzakelijk.

5.2.7 Vissen

De in Nederland beschermde vissen komen voor in diverse typen waterlichamen (Ravon, n.d.). Zo komen soorten als de steur en houting voornamelijk voor in grotere wateren zoals rivieren, meren en zee. De beekdonderpad, beekprik, elrits, kwabaal komen juist voor in beken en riviertjes en de grote modderkruiper in wat kleinere relatief ondiepere wateren met een goed ontwikkelde modderlaag.

Tijdens het veldonderzoek is de projectlocatie gecontroleerd op aanwezigheid van waterlichamen die geschikt zijn voor beschermde vissoorten. Indien mogelijk en noodzakelijk is een schepnet gebruikt om de diepte en bodemlaag van het waterlichaam te bepalen. Aan de hand daarvan is een inschatting gemaakt of de projectlocatie geschikt is voor beschermde vissen.

Tijdens de veldronde is een geschikt biotoop waargenomen voor een beschermde vissoort, nader onderzoek moet worden uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is er met een schepnet steekproefsgewijs door de sloten gegaan. Daar zijn onder andere algemene vissoorten gevonden. Echter, vanwege het ondiepe water en de dikke modderlaag is het projectgebied ook geschikt bevonden voor de grote modderkruiper. Het projectgebied ligt op de grens van het verspreidingsgebied van deze soort. Behalve de grote modderkruiper wordt het projectgebied niet geschikt bevonden voor andere beschermde vissoorten en weekdieren zoals de platte schijfhoren vanwege het ontbreken van zeer rijke watervegetatie.

Conclusie vissen

Samenvattend, tijdens de veldronde zijn geen beschermde vissen waargenomen. Echter, biedt de locatie wel potentie voor deze soortgroep. Aanwezigheid van een beschermde vissoort kan derhalve niet worden uitgesloten.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissen is dan ook noodzakelijk.

figuur 9: Geschiktheid vissen.

A. Kleine modderkruiper.

B. Driedoornige stekelbaars.

5.2.8 Ongewervelden

De groep ongewervelden valt onder te verdelen in een aantal subcategorieën. Onderstaand worden deze toegelicht.

Insecten (vlinders, libellen en kevers)

Veel vlindersoorten zijn afhankelijk van de aanwezigheid van een specifieke waardplant (Vlinderstichting, n.d.). Deze plant is nodig als voedselbron voor de rupsen van de vlinder. Aanwezigheid van een specifieke waardplant is daarom vaak een voorwaarde voor aanwezigheid van een specifieke vlindersoort. Waardplanten zijn vaak inheems en kenmerkend voor een typische vlindersoort (bijvoorbeeld de eik voor de bruine eikenpage).

Tijdens het veldbezoek zijn diverse algemene vlindersoorten waargenomen. Er zijn geen waardplanten aangetroffen van beschermde vlindersoorten waardoor deze niet binnen het projectgebied worden verwacht.

Libellen zijn juist zeer afhankelijk van de aanwezigheid van natte landschapselementen, zoals beken en rivieren, plassen en poeltjes, (park)vijvers, al dan niet met oever- en watervegetatie (Vlinderstichting,

n.d.). Een nat landschap is nodig voor de afzet van de eieren in of nabij het water. Aanwezigheid van landhabitat, zoals bosranden, graslanden en houtwallen zijn eveneens belangrijk als foerageergebied en schuilgelegenheid.

Vanwege het ontbreken van hoge oevervegetatie worden tevens beschermde libellensoorten niet binnen het projectgebied verwacht.

Kevers komen in tal van landschappen voor, waarbij de brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever gebonden zijn aan een waterhabitat (Stichting EIS Nederland, n.d.). De heldenbok, juchtleerkever, vermiljoenkever en het vliegend hert leven juist op het land en zijn afhankelijk van (dood) hout van bomen.

De aanwezigheid van beschermde keversoorten kan worden uitgesloten vanwege een ongeschikt habitat.

Weekdieren

Onder de beschermde ongewervelden vallen ook de Bataafse mossel en de platte schijfhoren (Verspreidingsatlas, n.d.; Natura2000, 2008). Deze soorten leven in het water. Zo leeft de Bataafse mossel in (schone) snelstromende rivieren en beken en de platte schijfhoren juist in wateren (plassen en sloten) met een rijke begroeiing van bijvoorbeeld draadalg of krabbenscheer.

Tijdens het veldonderzoek is de projectlocatie gecontroleerd op aanwezigheid van waterlichamen en waardplanten die geschikt zijn voor beschermde ongewervelden. Aan de hand van de bevindingen is een inschatting gemaakt of de projectlocatie geschikt is voor beschermde ongewervelden.

De aanwezigheid van beschermde ongewervelden binnen het projectgebied kan vanwege het ontbreken van een geschikt habitat uitgesloten worden.

Kreeftachtigen

De enige beschermde kreeftachtige, de Europese rivierkreeft, komt van oorsprong voor in zuurstofrijke beken en rivieren met voldoende dekking (Nederlands Soortenregister, n.d.). Tegenwoordig is de kreeft alleen nog terug te vinden in vijvers waar hij concurrentie van andere (invasieve) exoten vermijdt.

De aanwezigheid van beschermde ongewervelden binnen het projectgebied kan vanwege het ontbreken van een geschikt habitat uitgesloten worden. Wel dient benoemd te worden dat de rode Amerikaanse rivierkreeft binnen het projectgebied is waargenomen. Dit is een invasieve uitheemse soort.

Conclusie ongewervelden

Samenvattend, tijdens de veldronde zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen. Ook biedt de locatie geen potentie voor deze soorten. De aanwezigheid van beschermde ongewervelden kan worden uitgesloten.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde ongewervelden is dan ook niet noodzakelijk.

figuur 10: Geschiktheid ongewervelden.

A. Rode Amerikaanse rivierkreeft; een invasieve uitheemse soort.

5.2.9 Planten en mossen

Beschermde planten en mossen kunnen op zeer diverse plaatsen groeien (Flora van Nederland, n.d.). Zo zijn er soorten die alleen voorkomen in natuurgebieden terwijl andere soorten juist voorkomen in een stadse omgeving (bijvoorbeeld muurplanten). Een voorwaarde voor een groeiplaats is dat de bodem geschikt is voor een beschermde soort en dat het beheer/dynamiek van het gebied aansluit op de levenscyclus van de soort.

Tijdens het veldonderzoek is de projectlocatie gecontroleerd op aanwezigheid van beschermde planten en mossen. Aanwezigheid kan niet het gehele jaar door worden vastgesteld in verband met de bloeitijd van soorten. Aan de hand van het habitat en de bodem is een inschatting gemaakt of de projectlocatie geschikt is voor beschermde planten en mossen.

Tijdens de veldronde zijn geen beschermde planten of mossen waargenomen, de aanwezigheid van beschermde planten en mossen kan worden uitgesloten.

Conclusie planten en mossen

Samenvattend, tijdens de veldronde zijn geen beschermde planten of mossen waargenomen. Ook biedt de locatie geen potentie voor deze soorten. De muurbloem die binnen een straal van 2,5 kilometer is waargenomen bevindt zich in stedelijk gebied. Het projectgebied biedt hier geen geschikt leefgebied voor. De aanwezigheid van beschermde planten of mossen kan worden uitgesloten.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde planten of mossen is dan ook niet noodzakelijk.

6. Samenvatting en advies

6.1 Gebiedsbescherming

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie naar de gebiedsbescherming, blijkt dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten op Natura 2000-gebied of het NNN. Eventuele effecten van stikstofdepositie zijn daarbij buiten beschouwing gelaten.

6.2 Soortbescherming

Op basis van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er wel negatieve effecten te verwachten zijn op algemene broedvogels, vogels met een jaarrond beschermd nest categorie 5, de wezel, hermelijn en bunzing, foeragerende vleermuizen, de heikikker, rugstreeppad en grote modderkruiper. In onderstaande tabel staan de effecten en conclusie met betrekking tot eventueel nader onderzoek en maatregelen opgenomen.

tabel 10: samenvatting van de quickscan flora en fauna.

Soortgroep	Niet uit te sluiten beschermde soorten	Effect van de werkzaamheden	Vervolg
Broedvogels	Zang- en watervogels	Mogelijk negatief effect	Maatregelen noodzakelijk
Vogels met jaarrond beschermd nesten (cat. 5)	Ekster, zwarte kraai	Mogelijk negatief effect	Maatregelen noodzakelijk
Vogels met jaarrond beschermd nesten (cat. 1 t/m 4)	Geen	Geen	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Wezel, hermelijn en bunzing	Mogelijk negatief effect	Maatregelen noodzakelijk
Vleermuizen verblijfplaatsen	Geen	Geen	Geen
Vleermuizen foerageergebied, vliegroue en/of migratieroute	Foeragerende vleermuizen	Mogelijk negatief effect	Maatregelen noodzakelijk
Amfibieën	Heikikker, rugstreeppad	Mogelijk negatief effect	Nader onderzoek is nodig
Reptielen	Geen	Geen	Geen
Vissen	Grote modderkruiper	Mogelijk negatief effect	Nader onderzoek is nodig
Ongewervelden	Geen	Geen	Geen
Planten en mossen	Geen	Geen	Geen

6.3 Houtopstanden

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie naar houtopstanden blijkt dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten op houtopstanden.

6.4 Provinciaal en lokaal beleid

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie naar aanvullend beleid blijkt dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten op lokaal of provinciaal beleid.

6.5 Advies en vervolg

6.5.1 Nader onderzoek

Nader onderzoek is benodigd. Nader onderzoek is benodigd naar de heikikker, rugstreeppad en grote modderkruiper. De heikikker en grote modderkruiper komen mogelijk respectievelijk rond en in de sloten van het projectgebied voor. Voor zowel de heikikker als de rugstreeppad kan tussen de drie opties hieronder gekozen worden. In tabel 11 hieronder worden de benodigde onderzoeken toegelicht.

tabel 11: Overzicht onderzoekperiode nader onderzoek.

Soortgroep en functie	Uitvoering onderzoek	Aantal bezoeken
Heikikker (kooractiviteit)	15 februari – 31 maart	2-3
Heikikker (zoeken larven en juvenielen)	1 mei – 31 juni en 1 augustus – 31 september	4
Heikikker (eDNA)	1 maart – 31 oktober	1
Grote modderkruiper (eDNA)	1 maart – 31 juli of 1 september – 31 november	1
Rugstreeppad (ei-snoeren, larven)	15 april - 31 augustus	4
Rugstreeppad (kooractiviteit)	15 april - 31 juli	3
Rugstreeppad (exemplaren zoeken)	1 juni - 15 oktober	5

6.5.2 Maatregelen

De werkzaamheden van het initiatief kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige flora en fauna. De zorgplicht uit de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet geldt voor alle voorkomende soorten. Dit betekent dat bij de werkzaamheden, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van de aanwezige flora en fauna.

Op de projectlocatie komen mogelijk (beschermde) soorten voor. Om te voorkomen dat aanwezige soorten worden verstoord of gedood zijn maatregelen noodzakelijk. Tevens dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

In de onderstaande tabel zijn maatregelen opgenomen waar men zich aan dient te houden tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden.

tabel 12: overzicht met maatregelen.

Soort(groep)	Maatregel
Alle soorten	Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb, zie hoofdstuk 2), te allen tijde dient zorg in acht worden genomen voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Algemene zorgplicht (naar Artikel 1.6 Ow) 1 Degene die een activiteit verricht en weet dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, neemt alle maatregelen om de nadelige gevolgen te voorkomen, maakt de gevolgen beperkt of ongedaan, of laat de activiteit achterwege.
Broedvogels	Werken buiten het broedseizoen (circa 15 maart - 15 juli). Indien dit niet mogelijk is, dient er voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole te worden uitgevoerd. Een gevestigd nest en in gebruik zijnde nest mag echter niet worden weggehaald.
Vleermuizen, foerageergebied/vliegroute	De werkzaamheden mogen niet 's avonds of 's nachts worden uitgevoerd. Eventuele verlichting dient naar beneden gericht te worden en niet op aanwezige vegetatie of waterlichamen schijnen.
Grondgebonden zoogdieren	De werkzaamheden mogen niet 's avonds of 's nachts worden uitgevoerd. Eventuele verlichting dient niet op aanwezige vegetatie gericht te worden.

6.5.3 Aanbevelingen

Er kan voor gekozen worden om in de geschikte perioden op zoek te gaan naar individuen van de heikikker, maar geadviseerd wordt om e-DNA samples van het water te laten nemen en deze te laten analyseren. Dit is namelijk goedkoper en dit is minder periode-afhankelijk.

Met natuurinclusief bouwen/ontwerpen is het mogelijk om die niet alleen voor gebruikers een gezonde, aantrekkelijke en prettige leefomgeving te realiseren, maar ook voor flora en fauna. Een investering in bijvoorbeeld een groene leefomgeving zorgt niet alleen voor een mooie uitstraling, maar trekt ook (bijzondere) dier- en plantensoorten aan. Bovenal is natuurinclusief bouwen doorgaans duurzaam en kan bijvoorbeeld een groene omgeving verkoeling bieden gedurende de zomerperiode en zuiveren de bomen/planten de lucht. Misschien lijkt een groene stad iets voor de toekomst, maar natuurinclusief bouwen is nu al aan de orde van de dag.

Met natuurinclusief bouwen zijn er talloze oplossingen om uw project nog mooier te maken en tegelijkertijd uw steentje bij te dragen aan het behoud van onze Nederlandse natuur.

De project locatie leent zich erg goed voor natuurinclusief bouwen en wij willen dit ten zeerste aanraden. Voorbeelden van natuurinclusief bouwen voor dit project zijn bijvoorbeeld het gebruik van inbouwkasten voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen.

Disclaimer

In deze rapportage is enkel getoetst aan de opgenomen werkzaamheden, het afwijken van deze werkzaamheden kan leiden tot mogelijk (nieuwe) effecten en daardoor mogelijk leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming of Omgevingswet. Indien men afwijkt van de in de rapportage opgenomen werkzaamheden dient overlegd te worden met een ecooloog. Mogelijk is er bij het afwijken van de werkzaamheden aanvullende toetsing benodigd.

Indien het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk is, mogen er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het projectgebied. Indien noodreparaties moeten plaatsvinden binnen het projectgebied dient van tevoren te worden overlegd met de ecooloog. Indien er toch werkzaamheden plaatsvinden zonder toestemming van de ecooloog valt dit niet onder de verantwoording van Equipe Adviseurs.

7. Verwijzingen

- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Das, Meles meles*. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-003-Kennisdocument-Das-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gierzwaluw, Apus apus*. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Roek, Corvus frugilegus*. Opgehaald van Vogelbescherming.
- BIJ12. (2022). *Kennisdocument Huismus, Passer domesticus*. (Versie 2.0), 63p. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/>
- BIJ12. (n.d.). *Natura 2000-gebieden*. Opgehaald van BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/natuur-monitoring-en-gebiedsgerichte-aanpak/natura-2000-gebieden/>
- Bijlsma, R. G. (2015). *Handleiding veldonderzoek Roofvogels*.
- Bouwens, S. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. Opgehaald van <https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwesite/0verigen/downloads/15908%20Handreiking%20kleine%20Marters%20DIGITAAL.pdf>
- Broekmeyer, M., Schouwenberg, E., van der Veen, M., Prins, D., & Vos, C. (2005). *Effectenindicator Natura 2000-gebieden*. Wageningen: Alterra.
- Equipe adviseurs (2023). Memo haalbaarheidsstudie versie C2.
- Flora van Nederland. (n.d.). *Plantensoorten*. Opgehaald van Flora van Nederland: <https://www.floravannederland.nl/>
- Nationale Databank Flora en Fauna. (n.d.). *NDFF Verspreidingsatlas*. Opgehaald van Verspreidingsatlas: <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- Natura2000. (2008). *Platte schijfhoren (Anisus vorticulus) H4056*. Opgehaald van https://www.natura2000.nl/sites/default/files/profielen/Profielen_HRSoorten_Actueel/Profiel_soort_H4056.pdf
- Nederlands Soortenregister. (n.d.). *Europese rivierkreeft Astacus astacus*. Opgehaald van [Nederlandsesoorten.nl](https://www.nederlandsesoorten.nl/): https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=143789&cat=156
- Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. (2021). *Vleermuisprotocol 2021*.
- Omgevingswet. (2024). *Omgevingswet*. Geconsolideerde teksten Omgevingswet. Opgehaald van <https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/geconsolideerde-teksten-omgevingswet/>
- QGIS. (2009). QGIS Geographic Information System. Open Source Geospatial Foundation. Opgehaald van <http://qgis.org>
- Ravon. (n.d.). *Amfibieën*. Opgehaald van Ravon: <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/category/amfibie%C3%ABn>
- Ravon. (n.d.). *Reptielen*. Opgehaald van Ravon: <https://ravon.nl/reptielen>
- Ravon. (n.d.). *Vissen*. Opgehaald van Ravon: <https://www.ravon.nl/vissen>
- Ravon. (n.d.). *Wintersterfte*. Opgehaald van Ravon Helpdesk: <https://www.ravon.nl/Helpdesk/wintersterfte>
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (2021). *Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten*. Opgehaald van <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>
- Rijksoverheid. (n.d.). *Natuurnetwerk Nederland*. Opgehaald van Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>
- Rijkswaterstaat. (n.d.). *Houtopstanden*. Opgehaald van Rijkswaterstaat: <https://www.rijkswaterstaat.nl/leefomgeving/wetten-regels-en-vergunningen/natuur-en-milieuwetten/houtopstanden#:~:text=Onder%20houtopstand%20wordt%20verstaan%3A%20een,over%20het%20totaal%20aantal%20rijen.>
- RVO. (n.d.). *Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten*. Opgehaald van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>
- Stichting EIS Nederland. (n.d.). *Kevers*. Opgehaald van Stichting EIS Nederland, Kenniscentrum insecten en andere ongewervelden: <https://www.eis-nederland.nl/soortenbeleid/habitatrichtlijn/kevers>
- Stichting NDFF. (2009). *Uitvoerportaal Nationale Databank Flora en Fauna*. Opgehaald van Nationale Databank Flora en Fauna: <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/login.zul>
- Verspreidingsatlas. (n.d.). *Bataafse stroommossel*. Opgehaald van Anemoon Verspreidingsatlas Weekdieren: <https://www.verspreidingsatlas.nl/S8410>
- Vlinderstichting. (n.d.). *Libellen*. Opgehaald van Vlinderstichting: <https://www.vlinderstichting.nl/libellen>
- Vlinderstichting. (n.d.). *Vlinders*. Opgehaald van Vlinderstichting: <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

- Vogelbescherming. (n.d.). *Grote gele kwikstaart*. Opgehaald van Vogelbescherming:
<https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/grote-gele-kwikstaart?ss360SearchTerm=grote%20gele%20kwikstaart>
- Vogelbescherming. (n.d.). *Ooievaar*. Opgehaald van Vogelbescherming:
<https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ooievaar>
- Vogelbescherming. (n.d.). *Veelgestelde vragen wet- en regelgeving*. Opgehaald van Vogelbescherming:
<https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/juridische-bescherming/veelgestelde-vragen-vogels-en-de-wet>
- Wet natuurbescherming. (2021, juni 1). Wet natuurbescherming. Opgehaald van <https://wetten.overheid.nl/>
- Zoogdiervereniging. (n.d.). *Steenmarter*. Opgehaald van Zoogdiervereniging:
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>
- Zoogdiervereniging. (n.d.). *Boommarter*. Opgehaald van Zoogdiervereniging:
<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/boommarter>
- Zoogdiervereniging. (n.d.). *Hoe gebruiken vleermuizen een landschap?* Opgehaald van Vleermuizen in de stad.

Bijlage 1: Wettelijk kader

Hieronder is het wettelijk kader geschetst zoals van toepassing op het moment van uitvoering van de quickscan. Per 1 januari 2024 is de verwachting dat de Omgevingswet in werking treedt. Voor de bescherming van natuurwaarden is deze wetswijziging op hoofdlijnen beleidsneutraal.

Sinds 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht (Wet natuurbescherming, 2021). In deze wet staan de beschermingsregels voor de Nederlandse natuurgebieden en plant- en diersoorten. De wet is grofweg in te delen in drie categorieën:

- Gebiedsbescherming (artikel 2.1 t/m 2.11);
- Soortenbescherming (artikel 3.1 t/m 3.41);
- Houtopstanden (artikel 4.1 t/m 4.9).

Hieronder zullen deze categorieën kort worden toegelicht.

Naast de Wet natuurbescherming kan een provincie of gemeente ook een eigen beleid voeren om aanvullende soorten of gebieden te beschermen. Indien van toepassing zal dit worden vermeld in voorliggende quickscan.

Gebiedsbescherming

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn in Nederland wettelijk en/of planologisch beschermd. Hierbij gaat het om gebieden die bescherming genieten op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb), internationale bescherming via Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb), Natuurnetwerk Nederland (NNN) (beschermd op provinciaal niveau) en andere in bestemmingsplannen aangeduide gebieden.

Een projectplan kan een directe invloed hebben op beschermde gebieden omdat het projectplan zich binnen een beschermd gebied bevindt (interne werking) of een (indirecte) invloed vanaf buiten het beschermde gebied (externe werking). De mogelijke effecten op beschermde gebieden kunnen ingedeeld worden in ruimtelijke effecten (oppervlakte verlies, versnippering leefgebied), chemische effecten (verzuring, vermisting, verzoeting, verzilting, verontreiniging), fysische effecten (verdroging, vernatting, verandering stroomsnelheid, verandering overstroomfrequentie, verandering dynamiek substraat) mechanische effecten (veranderingen door licht, geluid, trilling, beweging/optiek, luchtwerveling, betreding, golfslag) en directe menselijke effecten (verandering populatiedynamiek, ingreep soortensamenstelling) (Broekmeyer, Schouwenberg, van der Veen, Prins, & Vos, 2005).

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn wegens de aanwezigheid van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitat-typen (de zogenoemde kwalificerende waarden) (BIJ12, n.d.). Overheden dienen de kwaliteit van deze gebieden te waarborgen, waarbij de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden centraal staan.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het NNN is het Nederlands Netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende gebied (Rijksoverheid, n.d.). Het NNN is veel groter dan de Natura 2000-gebieden. In de Structuurvisie is het NNN op provinciaal niveau uitgewerkt. Het NNN omvat kerngebieden (natuurreservaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

De kwaliteit van beschermde natuurgebieden is mede afhankelijk van de omgeving. Invloeden buiten het gebied kunnen een negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het gebied. Zo kunnen ontwikkelingen op korte afstand soorten in het Natura 2000-gebieden of NNN-gebieden verstoren of verontrusten (externe werking van de bescherming).

Soortenbescherming

Bescherming van flora en fauna is geregeld in de Wet natuurbescherming (2017). Binnen de Wet natuurbescherming zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn opgenomen. Naast deze richtlijnen zijn er tevens soorten opgenomen die nationaal beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming. De soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming zijn hierdoor in drie groepen te verdelen (Wet natuurbescherming, 2021):

- Vogels (artikel 3.1 tot en met 3.4);
- Dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5-3.9);
- Nationaal beschermde dier- en plantensoorten vermeld in de bijlage bij de Wet (artikel 3.10-3.11).

Jaarrond beschermde nesten

Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Er zijn echter ook een aantal vogelsoorten waarvan de nesten worden gekenmerkt als jaarrond beschermd (RVO, n.d.). Deze nesten zijn ingedeeld in categorieën:

1. Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop met specifieke/gelimiteerde kenmerken.
3. Nesten van vogels, die geen koloniebroeders zijn maar wel zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop met specifieke/gelimiteerde kenmerken.
4. Nesten van vogels die elk jaar hetzelfde nest gebruiken omdat zij geen eigen nest (kunnen) maken.
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar hun vorige nest(omgeving), maar die wel over voldoende flexibel zijn om op een andere plek te nestelen. Nesten van categorie 5 zijn niet het hele jaar door beschermd, maar deze nesten vereisen mogelijk wel extra onderzoek.

Verbodsbepalingen

Voor de soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming gelden verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming, 2021). Deze verbodsbepalingen stellen dat deze beschermde soorten niet gedood, gevangen, verontrust, geplukt of verzameld mogen worden. Bovendien mag de directe leefomgeving van deze beschermde soorten niet vernietigd, beschadigd of verstoord worden. Wanneer overtreding van een verbodsbepaling onvermijdelijk is, moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

Vrijgestelde soorten

Het kan zijn dat de provincie bepaalde soorten in haar provincie een vrijstelling heeft gegeven van deze verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming, 2021). Het betreft soorten die zijn vrijgesteld voor werkzaamheden/handelingen die worden verricht in verband met:

- De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting;
- De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- Bestendig gebruik.

Naast de beschermde soorten geldt er een algemene zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11 Wnb) (Wet natuurbescherming, 2021).

Algemene zorgplicht

Er bevinden zich naar alle waarschijnlijkheid meerdere niet beschermde soorten binnen een projectlocatie. Voor deze soorten moet de zorgplicht in acht worden gehouden. De algemene zorgplicht volgens de Wet natuurbescherming houdt in dat iedereen zijn uiterste best moet doen om te voorkomen dat zij schade

toebrengen aan aanwezige soorten (Wet natuurbescherming, 2021). De algemene zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren en hun directe leefomgeving ook als deze soorten niet beschermd zijn. De zorgplicht geldt ook in het geval dat er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Houtopstanden

Houtopstanden zijn een “zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 0,10 hectare of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen” (Rijkswaterstaat, n.d.). Houtopstanden zijn beschermd middels de Wnb, hoofdstuk 4 (Wet natuurbescherming, 2021). Het vellen van een houtopstand is derhalve niet zomaar toegestaan. Om een houtopstand te vellen moet een melding worden gemaakt bij het bevoegd gezag. Tevens geldt een herplantingsplicht voor de gevelde bomen.

In een aantal gevallen gelden uitzonderingen op de meldings- en herplantingsplicht zoals op houtopstanden binnen de *bebouwingscontour houtkap*, houtopstanden op erven of in tuinen of het uitdunnen van een houtopstand om de groei van de overblijvende houtopstand te bevorderen.

Bijlage 2: Stappenplan ecologisch onderzoek

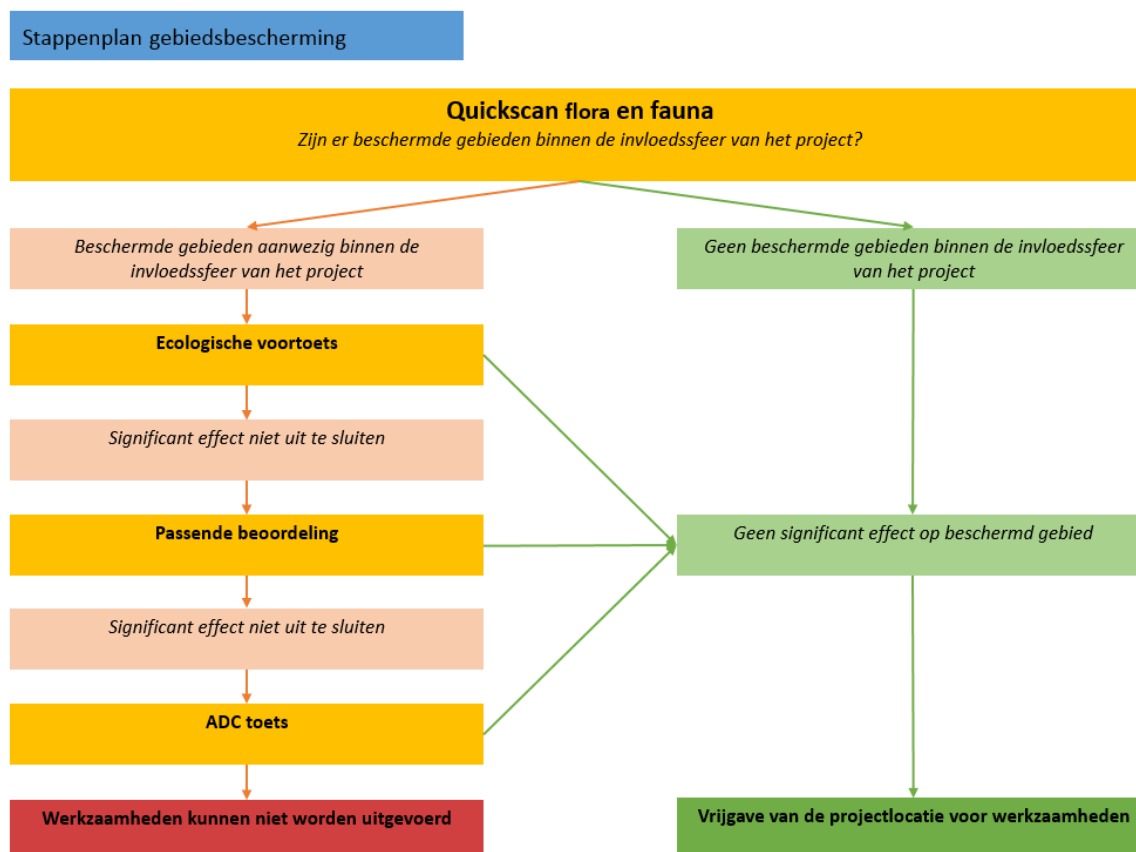
Hieronder is het wettelijk kader geschetst zoals van toepassing op het moment van uitvoering van de quickscan. Per 1 januari 2024 is de verwachting dat de Omgevingswet in werking treedt. Voor de bescherming van natuurwaarden is deze wetswijziging op hoofdlijnen beleidsneutraal.

Hieronder wordt beschreven welke stappen genomen moeten worden indien de quickscan flora en fauna geen uitsluitel kan geven over eventuele strijdigheden met de Wnb. Deze paragraaf is opgesplitst in soortenbescherming en gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming Natura 2000-gebieden

Indien negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde Natura 2000-gebieden (figuur 11) niet kunnen worden uitgesloten met een quickscan, zal een voortoets worden opgesteld. In een voortoets wordt middels een bureau studie bekeken of de werkzaamheden significant negatieve effecten hebben op de kwaliteit en instandhoudingsdoelstellingen van beschermde gebieden. Als dit op basis van de voortoets niet uitgesloten kan worden, zal een passende beoordeling moeten worden opgesteld. In de passende beoordeling zal verder gedetailleerd onderzoek worden gedaan, waarbij de kwaliteit van de habitattypen wordt beoordeeld. Indien schadelijke effecten van de werkzaamheden alsnog niet kunnen worden uitgesloten, zal de ADC Toets de enige manier zijn om een vergunning voor het project te ontvangen.

figuur 11: overzicht stappenplan ecologisch onderzoek gebiedsbescherming (Natura 2000-gebied).

Gebiedsbescherming NNN gebieden

Wanneer negatieve effecten op NNN gebieden niet kunnen worden uitgesloten in de quickscan, zijn in beginsel vergelijkbare stappen te volgen als voor de Natura 2000-gebieden (figuur 11). Met de beheerder van het NNN-gebied zal overlegd moeten worden wat de geldende natuurwaarden of kernwaarden van het beschermde gebied zijn om te kunnen toetsen of een significant effect uit te sluiten is. Een uitzondering is van toepassing voor de grotere wateren en rivieren, waar het Rijk (Rijkswaterstaat) beheerder is. Hier zal overlegd moeten worden met de Provincie.

Soortbescherming

Wanneer tijdens de quickscan beschermde soorten worden aangetroffen of wanneer aanwezigheid van beschermde soorten niet uitgesloten kunnen worden op basis van de potentie van de projectlocatie, is soortspecifiek onderzoek benodigd (figuur 12). Soortspecifiek onderzoek heeft als doel het vaststellen van de aanwezigheid van een beschermde soort en het vaststellen van de functie van het projectgebied voor de soort. Tevens wordt onderzocht of de werkzaamheden een negatief effect hebben op een beschermde soort of op het functioneren van de soort. Wanneer een negatief effect op een beschermde soort wordt vastgesteld is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De doorlooptijd van het onderzoek verschilt per soort en is afhankelijk van het onderzoeksprotocol voor een soort.

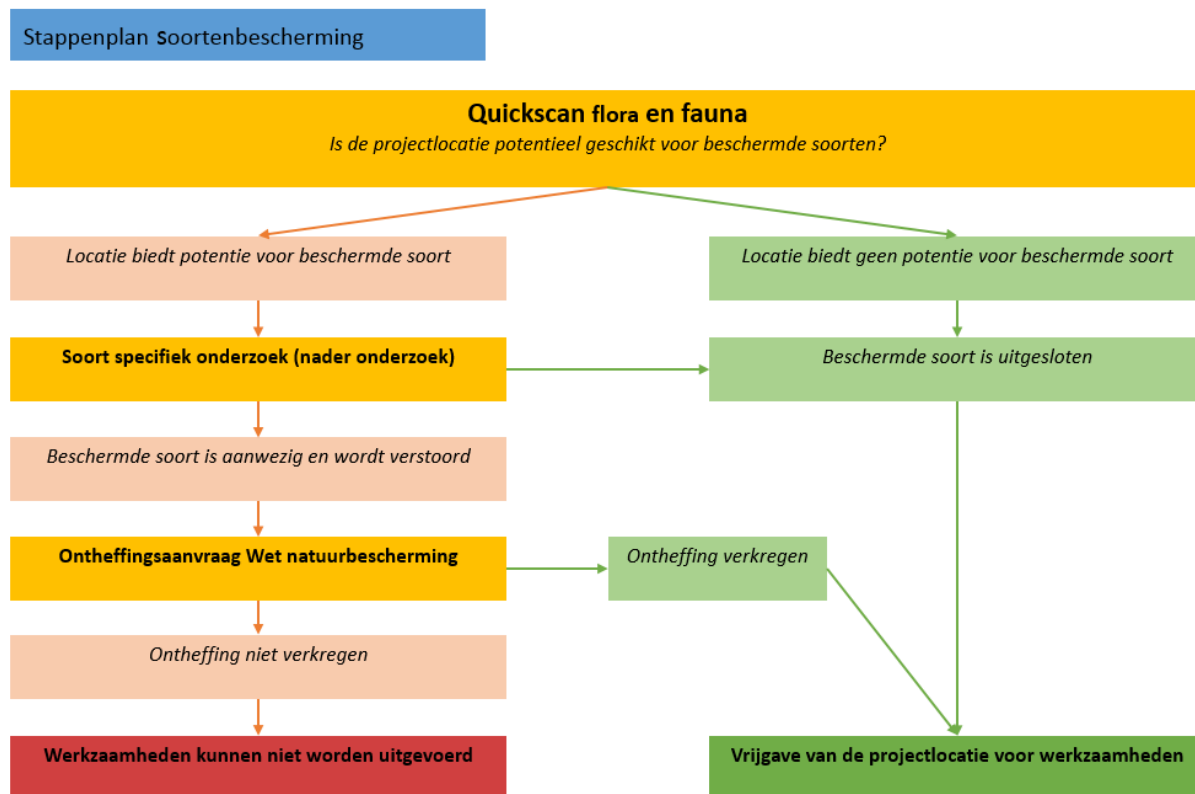
Ontheffing Wet natuurbescherming

Voor het verstoren/doden van beschermde soorten en/of verwijderen van verblijfplaatsen van beschermde soorten is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk, omdat door werkzaamheden verbodsartikelen uit de Wnb overtreden worden. Allereerst zal onderzocht moeten worden of wordt voldaan aan de voorwaarden om een ontheffing te verkrijgen:

- Een ontheffing kan alleen worden verkregen wanneer er een wettelijk belang is genoemd in de Wnb;
- Een ontheffing kan alleen worden verkregen wanneer er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is;
- Een ontheffing kan alleen worden verkregen wanneer de staat van instandhouding van een soort niet in het geding komt.

Wanneer aan deze voorwaarden voldaan kan worden, kan het traject van ontheffing aanvragen ingezet worden. Voor het aanvragen van een ontheffing dient een activiteitenplan opgesteld te worden waarin wordt beschreven wat de te verwachten effecten van de werkzaamheden zijn op beschermde soorten. Tevens wordt in dit document een pakket aan randvoorwaarden (compensatie en mitigatie) beschreven om de effecten van de werkzaamheden zo veel als mogelijk te verzachten (mitigeren) en compenseren.

figuur 12: overzicht stappenplan ecologisch onderzoek soortbescherming

Bijlage 3: Fotobijlage

Foto 1: Omgeving projectgebied.

Foto 2: Impressie projectgebied.

Foto 3: Impressie projectgebied.

Foto 4: Omgeving projectgebied.

Foto 5: Omgeving projectgebied.

Dit rapport is opgesteld in opdracht van:

VORM Conceptwoning B.V.
Schiehaven 13
3024 EC Rotterdam

Projectnummer: 233371
Opsteller: M.M. (Melindy) Dirks
Controleur: A. (Annemijn) de Groot

Equipe Adviseurs B.V.
Daltonstraat 30D
3316 GD Dordrecht

Postbus 3064
3301 DB Dordrecht

088 078 1100
info@equipe-adviseurs.nl
www.equipe-adviseurs.nl

BANK NL45ABNA0586840729
KVK 24459961
BTW NL820721141B01

Samen gaan we voor goud!